

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/52400 Gx 21

Sayı : 30671023-610- 438
Konu : Soru Önergesi (7/52400)

08.12.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.10.2021 tarihli ve 892005 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İzmir Milletvekili Sayın Özcan PURÇU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/52400 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

İzmir Milletvekili Sayın Özcan PURÇU'ya Ait 7/52400 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız hizmet politikaları doğrultusunda çocuk bakım kuruluşlarında 2005 yılından itibaren hizmet dönüşümüne gidilmiş, çok sayıda çocuğun kaldığı büyük fiziksel binalar ve koğuş tipi yapılar yerine, az sayıda çocuğun kaldığı ev tipi hizmet modeline öncelik verilmiştir. Bu bağlamda, Çocuk Yuvaları ve Yetiştirme Yurtları aşamalı olarak kapatılarak Çocuk Evleri Sitesi hizmet modellerine geçilmiştir. Hizmet dönüşümü 2017 yılında tamamlanmıştır.

Ayrıca çocukların arkadaşlık, komşuluk, mahalle gibi kavramları yaşayarak öğrenmelerini, toplumla iç içe ve toplumun değerlerini, kültürünü bilerek yetiştirmelerini sağlamak amacıyla 2005 yılından itibaren, büyük fiziksel binalar ve toplu bakım hizmeti sunan yapılar yerine, aile ortamına en yakın ev tipi hizmet birimleri olan Çocuk Evleri hizmet modeline geçilerek yaygınlaştırılmıştır.

Bakanlığımıza bağlı Çocuk Evleri Sitelerinde; 657 sayılı DMK' nın 4/A maddesine göre kadrolu personel statüsünde 1.523, 4/B maddesine göre sözleşmeli personel statüsünde 202, 4/D maddesine göre işçi personel statüsünde 4.934 olmak üzere toplam 6.659 personel görev yapmaktadır. Bu personelin; 177'si sosyal çalışmacı, 97'si psikolog, 125'i çocuk gelişimci, 41'i sosyolog, 368'i öğretmen unvanında görev yapmaktadır.

İzmir Çocuk Evleri Sitesinde; 657 sayılı DMK' nın 4/A maddesine göre kadrolu personel statüsünde 37, 4/B maddesine göre sözleşmeli personel statüsünde 5, 4/D maddesine göre işçi personel statüsünde 105 olmak üzere toplam 147 personel görev yapmaktadır. Bu personelin; 4'ü sosyal çalışmacı, 2'si psikolog, 4'ü çocuk gelişimci, 1'i sosyolog, 7'si öğretmen unvanında görev yapmaktadır.

5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda, korunma ihtiyacı olan çocuk: "Bedensel, zihinsel, ahlaki, sosyal ve duygusal gelişimi ile kişisel güvenliği tehlikede olan, ihmal veya istismar edilen ya da suç mağduru çocuk" olarak, bakım tedbiri: "Çocuğun bakımından sorumlu olan kimsenin herhangi bir nedenle görevini yerine getirememesi hâlinde, çocuğun resmî veya özel bakım yurdu ya da koruyucu aile hizmetlerinden yararlandırma veya bu kurumlara yerleştirme olarak tanımlanmıştır.

İhmal, istismar, şiddet, can güvenliği tehdidi, terk, buluntu vb. nedenlerle korunmaya ihtiyacı olduğu tespit edilen tüm çocuklar ilgili mahkemeden bakım tedbiri kararı alınarak kuruluşlarımızda korunma ve bakım altında alınmaktadır.

Ekonomik yoksunluk nedeniyle, desteklenmedikleri takdirde korunmaya ihtiyacı olan çocuk konumuna düşecek olan çocuklar, haklarında bakım tedbiri kararı alınmaksızın Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti kapsamında ailesi veya yakınları yanında desteklemektedir. Ailesinin ekonomik durumu iyi olmayan çocuklar sadece bu nedenden dolayı korunmaya ihtiyacı olan çocuk olarak değerlendirilmemektedir.

Sorunun sadece yoksulluk olduğu değerlendirilen vakalar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına yönlendirilmektedir.

Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmetinin amacı; aileleri ekonomik ve sosyal yönden destekleyerek güçlendirmek, aile birliğini korumak ve çocukların öz aileleri ve yakınları yanında bakımlarının ve desteklenmelerinin sağlanmasıdır. Sosyal ve Ekonomik Destek

hizmetinin sunulmasında ailelerin kendi kendine yeterli hale gelinceye kadar desteklenmesi hedeflenmektedir.

Kuruluşlarımızda korunma ve bakım altında bulunan çocukların uzun süreli tedaviye ihtiyaç duymaları durumunda ilgili mahkemeden alınan sağlık tedbiri kararı ile çocukların sağlık kuruluşlarında yatarak veya ayaktan tedavileri yaptırılmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı olarak hizmet veren çocuk bakım kuruluşları, bakım altında bulunan çocuk sayıları, çocuğa yönelik diğer hizmetler ve yararlanan çocuk sayılarını içeren kurumsal istatistiklerimiz ile Türkiye’de ve dünyada çocuklara dair istatistikler <https://www.aile.gov.tr/chgm/istatistikler/> adresinde yer almaktadır. Ayrıca Bakanlığımızca çocuklara yönelik yürütülen koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalara dair bilgiler <https://www.aile.gov.tr/media/73627/2020-faaliyet-raporu.pdf> adresinde bulunan Bakanlığımız 2020 Yılı Faaliyet Raporunda da yer almaktadır.

Bakanlığımızca, suça sürüklenmesi, suç mağduru olması veya sokakta sosyal tehlikelerle karşı karşıya kalması sebebiyle psikososyal desteğe ihtiyaç duyduğu tespit edilen çocuklar için Çocuk Destek Merkezleri oluşturularak ihtisaslaştırılmıştır.

İhtisas kuruluşları; çocukların temel gereksinimlerini karşılamak, fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, uygun ise aile ve yakın çevrelerine dönmelerini veya diğer sosyal hizmet modellerine hazır hale gelmelerini sağlamak üzere hizmet vermektedir.

Evlât edinmek üzere başvuru yapan kişilerin/eşlerin ayrıntılı sosyal incelemesi yapılmaktadır. Başvuru sahiplerinin ve varsa birlikte yaşadıkları başka kişilerin kişilik, eğitim, kültürel özellikleri, ekonomik güçleri, sağlık durumları, aile bireylerinin birbirleriyle ve çevreleri ile olan ilişkileri, küçüktken beklentileri, evlât edinmeye bakış açıları, bakım, eğitime ve yetiştirme konularına yaklaşımları, evlât edinmek istedikleri küçüğün özellikleri, başvuru sahiplerinin veya varsa altsoylarının tavrı ve düşünceleri değerlendirilmektedir.

Koruyucu aile hizmet modelinde de başvuru sahibi Koruyucu Aile Yönetmeliğinin 8 inci maddesinde yer alan;

- a) Türk vatandaşı olması ve Türkiye’de sürekli ikamet etmesi,
- b) 25-65 yaş aralığında bulunması,
- c) En az ilkokul düzeyinde eğitim almış olması,
- ç) Düzenli gelire sahip olması,

ve diğer hükümlerinde belirtilen kriterler doğrultusunda değerlendirmeler yapılmaktadır.

Kovid-19 salgını kapsamında Bakanlık olarak kuruluşlarımızın durumu yakından takip edilerek genelge ve talimatlarla gerekli her türlü tedbir alınmıştır.